

THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH THỰC HIỆN PHONG TRÀO TOÀN DÂN THAM GIA BẢO VỆ CHỦ QUYỀN LÃNH THỔ, AN NINH QUỐC GIA TRONG TÌNH HÌNH MỚI

ThS. Phan Trần Mai Phương¹

Tóm tắt

Với vị trí địa chính trị chiến lược quan trọng, Thành phố Hồ Chí Minh vừa là đầu mối giao thông đường bộ, đường thủy, đường hàng không, vừa là một trong những cửa ngõ thông thương quốc tế lớn nhất của Việt Nam. Vì vậy, Thành phố Hồ Chí Minh phải phát huy được tính tiên phong trong thực hiện Chỉ thị số 01/CT-TTG ngày 09 tháng 01 năm 2015 (Chỉ thị 01) của Thủ tướng Chính phủ về việc tổ chức phong trào toàn dân tham gia bảo vệ chủ quyền lãnh thổ, an ninh biên giới quốc gia trong tình hình mới. Sau 05 năm thực hiện Chỉ thị 01, Thành phố Hồ Chí Minh đã đạt được những kết quả nhất định mà chủ yếu là các hoạt động diễn ra trên khu vực biên giới biển tại Thành phố Hồ Chí Minh.

Từ khóa: bảo vệ chủ quyền lãnh thổ, bảo vệ biên giới quốc gia.

Biên giới quốc gia là thiêng liêng, bất khả xâm phạm. Vì vậy, việc xây dựng, quản lý, bảo vệ biên giới quốc gia có ý nghĩa đặc biệt quan trọng trong công cuộc bảo vệ chủ quyền, toàn vẹn lãnh thổ cũng như góp phần giữ vững ổn định chính trị, phát triển kinh tế - xã hội, tăng cường quốc phòng và an ninh quốc gia. Đây là trách nhiệm của toàn Đảng, toàn dân, lực lượng vũ trang, các cấp, các ngành mà trực tiếp là cấp ủy, chính quyền và Nhân dân khu vực biên giới. Với vai trò trung tâm trong các hoạt động giao lưu quốc tế của cả nước, Thành phố Hồ Chí Minh đã nghiêm túc triển khai thực hiện Chỉ thị 01 hiệu quả, sát với tình hình thực tế và đề cao trách nhiệm của tập thể, cá nhân trong tham gia bảo vệ chủ quyền lãnh thổ, an ninh biên giới quốc gia mà chủ yếu là biên giới biển tại huyện Cần Giờ².

---

¹ Giảng viên Khoa Luật Học viện Cán bộ Thành phố Hồ Chí Minh.

² Thành phố Hồ Chí Minh nằm trong tọa độ địa lý khoảng 10° 10' – 10° 38' vĩ độ Bắc và 106° 22' – 106° 54' kinh độ Đông; phía Bắc giáp tỉnh Bình Dương, Tây Bắc giáp tỉnh Tây Ninh, Đông và Đông Bắc giáp tỉnh Đồng Nai, Đông Nam giáp tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu, Tây và Tây Nam giáp tỉnh Long An và Tiền Giang. Thành phố Hồ Chí Minh có

Thời gian qua, các thế lực thù địch tiếp tục thực hiện chiến lược “diễn biến hòa bình”, “bạo loạn lật đổ”; lợi dụng triệt để vấn đề “dân chủ”, “nhân quyền”, “tự do tôn giáo”, vấn đề biên, đảo, môi trường ... để tuyên truyền chống phá, thúc đẩy “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ nhằm xóa bỏ chế độ xã hội chủ nghĩa ở Việt Nam. Không ngoại lệ, Thành phố Hồ Chí Minh cũng phải liên tục đối mặt với hàng loạt khó khăn, thách thức từ tình hình tội phạm ma túy, buôn lậu, gian lận thương mại, khai thác tài nguyên, khoáng sản, thủy sản trái quy định...; đến tình hình xuất hiện một số “đạo” lạ, một số đối tượng cực đoan, hoạt động trái phép, không hợp tác với chính quyền hoặc xuất hiện các vụ biểu tình, tụ tập đông người và các khiếu kiện hành chính liên quan đến việc giải tỏa nhà đất, đền bù, đòi quyền lợi. Do đó, Thành phố Hồ Chí Minh đã chỉ đạo đẩy mạnh công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục trong Nhân dân về đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước đối với vấn đề chủ quyền lãnh thổ, an ninh biên giới quốc gia như: Nghị quyết số 36-NQ/TW ngày 22 tháng 10 năm 2018 của Ban Chấp hành Trung ương khóa XII về chiến lược phát triển bền vững kinh tế biển Việt Nam đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045; Nghị quyết số 33-NQ/TW ngày 28 tháng 9 năm 2018 của Bộ Chính trị về chiến lược bảo vệ biên giới quốc gia; Nghị quyết số 28-NQ/TW ngày 25 tháng 10 năm 2013 của Ban Chấp hành Trung ương khóa XI về chiến lược bảo vệ Tổ quốc trong tình hình mới; Luật Biên giới quốc gia năm 2003; Luật Biển Việt Nam năm 2012; Nghị định số 77/2017/NĐ-CP ngày 03 tháng 7 năm 2017 của Chính phủ quy định về quản lý, bảo vệ an ninh, trật tự cửa khẩu cảng biển; Nghị định số 71/2015/NĐ-CP ngày 03 tháng 9 năm 2015 của Chính phủ về quản lý hoạt động của người, phương tiện trong khu vực biên giới biển nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam;... Công tác này không ngừng được đổi mới về mặt nội dung, đa dạng hóa về mặt hình thức tạo sự sinh động, sáng tạo, phù hợp với thực tế địa phương, khu vực nên đã thu hút được các tầng lớp Nhân dân tích cực tham gia như: tổ chức hội

---

tổng diện tích hơn 2.095 km², được phân chia thành 19 quận, 5 huyện (322 phường-xã, thị trấn) và chỉ có huyện Cần Giờ giáp biển.

ngihtập huấn; tổ chức báo cáo chuyên đề; tổ chức cuộc thi tìm hiểu về đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước về an ninh quốc phòng, chủ quyền biên giới, biển đảo (Luật Biên Việt Nam, Luật Biên giới Quốc gia, Luật An ninh Quốc gia...); tuyên truyền trên bảng tin hoặc lồng ghép trong các buổi thông tin thời sự, sinh hoạt đoàn, sinh hoạt hội, sinh hoạt chào cờ, sinh hoạt tổ dân phố... và đặc biệt là tuyên truyền trên phương tiện thông tin đại chúng thông qua các cơ quan thông tấn báo chí (chương trình thời sự; chương trình phóng sự; phim ký sự; chương trình vì chủ quyền an ninh biên giới; chuyên mục biên cương, hải đảo ...). Ngoài ra, Thành phố Hồ Chí Minh còn chủ động đưa nội dung chuyên đề bảo vệ chủ quyền lãnh thổ, an ninh biên giới quốc gia vào các chương trình cập nhật, bồi dưỡng kiến thức. Có thể nói, công tác tuyên truyền đã tạo được sự chuyển biến rõ nét trong nhận thức của các cấp, các ngành, đoàn thể, cán bộ, chiến sỹ và Nhân dân về mục đích, ý nghĩa, nội dung của phong trào toàn dân tham gia bảo vệ chủ quyền lãnh thổ, an ninh biên giới quốc gia và trên cơ sở đó, Thành phố Hồ Chí Minh tiến hành các hoạt động cụ thể.

Về các hoạt động đấu tranh bảo vệ chủ quyền lãnh thổ, an ninh biên giới quốc gia trên biển

Thành phố Hồ Chí Minh chỉ đạo công tác phối hợp tuần tra giữa lực lượng Bộ đội Biên phòng, Công an, Quân sự, Dân quân tự vệ và Nhân dân trong bảo vệ chủ quyền, an ninh biên giới Thành phố; thường xuyên tổ chức diễn tập phòng thủ biên giới và xử lý tốt các vụ việc liên quan đến công tác biên phòng, xuất nhập cảnh tại cửa khẩu, cảng biển cũng như liên quan đến hoạt động nước ngoài.

Thành phố Hồ Chí Minh thực hiện có hiệu quả công tác đối ngoại quốc phòng, đối ngoại biên phòng; tổ chức đón tiếp và bảo vệ an toàn tuyệt đối các đoàn tàu khách, tàu quân sự nước ngoài đến tham quan Thành phố; giữ mối quan hệ tốt với các cơ quan lãnh sự, đại diện ngoại giao nước ngoài trong giải quyết các vấn đề đối ngoại trên biển và khu vực cửa khẩu cảng biển.

Quán triệt đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước

về bảo vệ chủ quyền lãnh thổ, an ninh biên giới quốc gia, đặc biệt là Nghị định số 30/2010/NĐ-CP ngày 29 tháng 3 năm 2010, Nghị định số 130/2015/NĐ-CP ngày 18 tháng 12 năm 2015 của Chính phủ về huy động nhân lực, tàu thuyền và phương tiện dân sự tham gia bảo vệ chủ quyền các vùng biển của nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam, Ủy ban nhân dân huyện Cần Giờ phối hợp với Bộ đội Biên phòng khảo sát địa bàn và vận động tập thể, hộ gia đình, cá nhân, chủ phương tiện đăng ký tham gia phong trào tự quản; thành lập 16 tổ tàu thuyền tự quản/127 phương tiện/530 thuyền viên, 23 tổ tự quản an ninh trật tự/ 208 hộ gia đình đăng ký và 05 bên đò tự quản an toàn/50 phương tiện tham gia; đồng thời, tổ chức 02 đợt bồi dưỡng, tập huấn; 01 đợt tham quan, học tập kinh nghiệm tại tỉnh Phú Yên; trao cờ Tổ quốc và các trang thiết bị cần thiết cho thành viên các tổ tự quản duy trì hoạt động nền nếp. Các tổ tự quản vừa phát huy vai trò trong lao động sản xuất, hành nghề trên biển vừa phát huy trách nhiệm trong tham gia đấu tranh bảo vệ chủ quyền biển đảo; chủ động thông báo kịp thời các hoạt động vi phạm chủ quyền vùng biển Việt Nam của tàu thuyền nước ngoài cho lực lượng chức năng để có phương án bảo vệ khi an ninh biên giới biển bị đe dọa.

Mặt khác, Thành phố Hồ Chí Minh luôn ưu tiên quy hoạch phát triển kinh tế biển tại huyện Cần Giờ, xây dựng cơ sở hạ tầng đảm bảo tính lưỡng dụng (gắn kinh tế với an ninh quốc phòng), đầu tư kinh phí cho một số trang thiết bị như hệ thống biển báo khu vực biên giới; hệ thống camera giám sát vùng biển, cửa khẩu, cảng biển thành phố nhằm phục vụ phong trào toàn dân tham gia bảo vệ chủ quyền lãnh thổ, an ninh biên giới quốc gia trong thời đại mới.

Về các hoạt động phòng, chống tội phạm xâm phạm an ninh trật tự khu vực biên giới biển

Thành phố Hồ Chí Minh đã triển khai lực lượng, phương tiện thực hiện toàn diện, đồng bộ các biện pháp phòng, chống tội phạm xâm phạm an ninh trật tự khu vực biên giới biển; chủ động nắm tình hình từ xa về đối tượng, địa bàn, hoạt động để phát hiện, đấu tranh có hiệu quả với các loại tội phạm. Công tác này không chỉ có sự

phối hợp chặt chẽ giữa cấp ủy, chính quyền địa phương với các lực lượng chức năng vùng biên giới biển mà còn có sự tham gia tích cực của các tổ tự quản trong đấu tranh, phòng, chống tội phạm, giữ gìn an ninh trật tự khu vực biên giới biển quốc gia. Các tổ tự quản hỗ trợ lực lượng Bộ đội Biên phòng theo dõi, nắm bắt, trao đổi tình hình cụ thể; quản lý, giúp đỡ người vi phạm pháp luật tại cộng đồng dân cư; vận động, giáo dục thành viên gia đình và Nhân dân chấp hành quy định của Đảng, Nhà nước, chính quyền địa phương cũng như nội quy, quy ước thực hiện nếp sống văn hóa góp phần xây dựng khu dân cư an toàn, không có tội phạm, không có tệ nạn xã hội, gia đình không có người vi phạm pháp luật và hướng đến đảm bảo an ninh trật tự khu vực biên giới biển quốc gia.

Về huy động nguồn lực hướng về biên giới biển, hải đảo

Thành phố Hồ Chí Minh luôn quan tâm, chăm lo, xây dựng Bộ đội Biên phòng Thành phố vững mạnh về mọi mặt; phê duyệt, triển khai thực hiện Đề án “Xây dựng Bộ đội Biên phòng Thành phố cách mạng, chính quy, tinh nhuệ, hiện đại đến năm 2020 và những năm tiếp theo”; chỉ đạo các sở, ban ngành, đoàn thể ký kết chương trình phối hợp hoạt động với Bộ đội Biên phòng Thành phố; đầu tư xây dựng Sở chỉ huy, hệ thống đồn, trạm và trang thiết bị, cơ sở vật chất nhằm nâng cao khả năng sẵn sàng chiến đấu của đơn vị.

Phát huy truyền thống nghĩa tình hướng về biên giới, biển đảo và tuyến đầu Tổ quốc, Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Thành phố đã phân công Ủy ban Mặt trận Tổ quốc các quận, huyện liên kết với các đơn vị Bộ đội Biên phòng; qua đó, phát động các đoàn thể, các tổ chức thành viên giúp đỡ các đơn vị Bộ đội Biên phòng khu vực biên giới biển. Hằng năm, Thành ủy, Hội đồng nhân dân, Ủy ban nhân dân, Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Thành phố, các đoàn thể, các doanh nghiệp và Nhân dân đều tổ chức nhiều đoàn đến thăm, động viên, hỗ trợ vốn cho các đơn vị Bộ đội Biên phòng và tặng quà, phương tiện sinh kế, nhà tình thương cho Nhân dân vùng biên giới biển tạo điều kiện nâng cao đời sống vật chất, tinh thần của cán bộ, chiến sỹ, Nhân dân đã không ngại khó khăn, gian khổ, bám trụ kiên cường tại vùng biên giới để sẵn sàng

nhận nhiệm vụ và hoàn thành tốt nhiệm vụ được giao.

Những kết quả nêu trên phản ánh được quá trình tổ chức, thực hiện phong trào toàn dân tham gia bảo vệ chủ quyền lãnh thổ, an ninh biên giới quốc gia của Thành phố Hồ Chí Minh. Trong thời gian tới, tình hình thế giới và khu vực (nhất là vấn đề Biển Đông) sẽ còn diễn biến phức tạp, khó lường; các thế lực thù địch vẫn đang ráo riết chống phá Việt Nam với nhiều âm mưu, thủ đoạn tinh vi, thâm hiểm; trước yêu cầu đặt ra, đòi hỏi chính quyền, các cấp, các ngành, đoàn thể và Nhân dân Thành phố tiếp tục đẩy mạnh công tác tổ chức, thực hiện tốt hơn, hiệu quả hơn Chỉ thị số 01/CT-TTG của Thủ tướng Chính phủ về phong trào toàn dân tham gia bảo vệ chủ quyền lãnh thổ, an ninh biên giới quốc gia trong tình hình mới.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Luật Biên giới quốc gia năm 2003.

2. Chỉ thị số 01/CT-TTG ngày 09 tháng 01 năm 2015 của Thủ tướng Chính phủ về việc tổ chức phong trào toàn dân tham gia bảo vệ chủ quyền lãnh thổ, an ninh biên giới quốc gia trong tình hình mới.

3. Kế hoạch số 8236/KH-UBND ngày 29 tháng 12 năm 2015 của Ủy ban nhân dân Thành phố về việc triển khai thực hiện Chỉ thị số 01/CT-TTG ngày 09 tháng 01 năm 2015 của Thủ tướng Chính phủ về việc tổ chức phong trào toàn dân tham gia bảo vệ chủ quyền lãnh thổ, an ninh biên giới quốc gia trong tình hình mới.

4. Báo cáo số 87/BC-UBND ngày 02 tháng 6 năm 2020 của Ủy ban nhân dân Thành phố về sơ kết 5 năm thực hiện Chỉ thị số 01/CT-TTG ngày 09 tháng 01 năm 2015 của Thủ tướng Chính phủ về việc “tổ chức phong trào toàn dân tham gia bảo vệ chủ quyền lãnh thổ, an ninh biên giới quốc gia trong tình hình mới” giai đoạn 2015-2020.

5. Cổng thông tin điện tử văn phòng Ủy ban nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh: <https://vpub.hochiminhcity.gov.vn/portal/KenhTin/Gioi-thieu-ve-thanh-pho.aspx>, ngày 10/6/2020.